សេវាកម្មអន្តរាគមន៍ដំបូងរបស់រដ្ឋ Washington គឺជាកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរួមគ្នាដែលគាំទ្រដោយក្រសួងកុមារ យុវជន និងគ្រួសារ ការិយាល័យស្នងការអប់រំសាធារណៈ ក្រសួងសេវាកម្មសង្គម និងសុខភាព ក្រសួងសុខាភិបាល និងក្រសួងសេវាកម្មសម្រាប់ជនពិការភ្នែក។

ទាក់ទង៖

The Washington State Department of Children, Youth & Families Early Support for Infants and Toddlers Program

PO Box 40970
Olympia, Washington
98504-0970

esit@dcyf.wa.gov

www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit

Help Me Grow Washington
ទូរស័ព្ទ៖ 1-800-322-2588
www.parenthelp123.org

DCYF មិនរើសអើង និងផ្តល់លទ្ធភាពទទួលបានកម្មវិធី និងសេវាកម្មរបស់ខ្លួនស្មើគ្នាដល់មនុស្សទាំងអស់ដោយមិនគិតពីជនជាតិ ពណ៌សម្បុរ ភេទ សាសនា ជំនឿ ស្ថានភាពអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដើមកំណើតជាតិសាសន៍ ទំនោរផ្លូវភេទ អាយុ ស្ថានភាពអតីតយុទ្ធជន ឬមានពិការភាពផ្លូវកាយ ពិការភាពវិញ្ញាណ ឬពិការភាពផ្លូវចិត្តឡើយ។

ប្រសិនបើអ្នកចង់បានច្បាប់ចម្លងដោយឥតគិតថ្លៃនៃការចេញផ្សាយនេះជាទម្រង់ ឬភាសាផ្សេងទៀត DCYF Constituent Relations (ទំនាក់ទំនងសំខាន់របស់ DCYF) តាមលេខ ១-៨០០-៧២៣-៤៨៣១ ឬផ្ញើអ៊ីមែលទៅ **communications@dcyf.wa.gov** ។

DCYF PUBLICATION FS_0032 | DEL 11-003 CA (07-2023) Cambodian

សូមសួរសំណួរ។ ទារកមិនអាចរង់ចាំបានទេ។

មានព័ត៌មានអំពីតើថាក្មេងអាយុចាប់ពីពេលកើតដល់បីឆ្នាំ លូតលាស់ និងអភិវឌ្ឍដូចម្តេច ហើយតើត្រូវធ្វើអ្វីប្រសិនបើអ្នកមានការព្រួយបារម្ភ។

Washington State Department of
CHILDREN, YOUTH & FAMILIES

ក្នុងនាមជាមាតាបិតា អ្នកជាមនុស្សដែលសំខាន់ជាងគេក្នុងជីវិតរបស់កូនរបស់អ្នក។

ក្មេងលូតលាស់ និងផ្លាស់ប្តូរយ៉ាងឆាប់រហ័សក្នុងអំឡុងអាយុបីឆ្នាំដំបូង។ គិតពីកូនរបស់អ្នក និងពីរបៀបដែលពួកគេកំពុងលូតលាស់។ អ្នកស្គាល់ពីកូនរបស់អ្នកបានច្បាស់ជាងគេ។ អ្នកធ្វើការកត់សម្គាល់ដូចជារបៀប និងពេលវេលាដែលកូនរបស់អ្នកញញឹម ងើបអង្គុយ ដើរ និយាយ ឬកាន់ពែង។ អ្វីដែលអ្នកកំពុងមើលឃើញគឺជាដំណើរដែលកូនរបស់អ្នកកំពុងលូតលាស់តាមដំណាក់កាលចម្រើនលូតលាស់ខុសៗគ្នា។ បើក្មេងមានការចម្រើនលូតលាត់យឺត គេមានសេវាកម្មជួយនៅទូទាំងរដ្ឋ។ **កម្មវិធីជំនួយដំបូងសម្រាប់ទារក និងកុមារតូចនៃរដ្ឋ Washington** សម្របសម្រួលកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងទូទាំងរដ្ឋដើម្បីជួយគ្រួសារនានាឱ្យទទួលបានសេវាកម្មដែលពួកគេត្រូវការ។

បើខ្ញុំមានសំណួរអំពីការចម្រើនលូតលាស់របស់កូនខ្ញុំ តើត្រូវធ្វើដូចម្តេច?

ទូរស័ព្ទទៅ **Help Me Grow Washington** តាមលេខ **1-800-322-2588** សុំឈ្មោះរបស់អ្នកសម្របសម្រួលធនធានគ្រួសារ (FRC) នៅក្នុងតំបន់របស់អ្នក។ មាន FRC នានានៅក្នុងតំបន់ភូមិសាស្រ្ត ឬខោនធីនីមួយៗ។ ពួកគេនឹងជួយអ្នកឱ្យទទួលបានសេវាកម្មអន្តរាគមន៍ដំបូងដែលកូនអ្នកអាចនឹងត្រូវការ។ អ្នកអាចទូរស័ព្ទទៅក្រសួងសុខាភិបាល ឬមណ្ឌលសាលារៀនក្នុងតំបន់របស់អ្នកក៏បាន។

ពិភាក្សាជាមួយអ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពរបស់អ្នកអំពីកង្វល់របស់អ្នក។ ពួកគេអាចផ្តល់ការពិនិត្យវែកញែក ឬណែនាំប្រាប់ពីធនធានផ្សេងៗទៀត។ បើអ្នកគ្មានការធានារ៉ាប់រងសុខភាព ហើយចង់បានព័ត៌មាន ឬជំនួយបន្ថែម សូមទូរស័ព្ទទៅ **Help Me Grow Washington** តាមលេខដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ។ អ្នកក៏អាចទទួលបានព័ត៌មានបន្ថែមផងដែរពីវិបសាយជំនួយដំបូងសម្រាប់ទារក និងកុមារតូច៖ **www.dcyf.wa.gov/services/child-development-supports/esit** ។

ពិនិត្យការលូតលាស់ និង ការចម្រើនលូតលាស់របស់កូនអ្នកពីខាងក្នុង។

ការមើល

តើកូនរបស់អ្នក...

- ☐ សម្លឹងកែវភ្នែក (មើលភ្នែករបស់អ្នក)
- ☐ មើលតាមរបស់ដែលផ្លាស់ទីដោយប្រើភ្នែករបស់ពួកគេ
- ☐ ដើរ ឬវារដោយមិនបុកទៅនឹងវត្ថុផ្សេងៗញឹកញាប់
- ☐ មើលទៅមនុស្ស និងវត្ថុផ្សេងៗដោយប្រើភ្នែកទាំងពីរ
- ☐ កាន់វត្ថុនៅចម្ងាយធម្មតា (បន្ទាប់ពីអាយុ 6 ខែ)
- ☐ ដើរ ឬវារបានរលូនកាត់ស្រមោល ឬតំបន់ដែលមានសភាពខុសគ្នា (ព្រំ ឥដ្ឋ)
- ☐ មើលមនុស្ស ឬវត្ថុផ្សេងៗដោយមិនស្រលៀងភ្នែក ឬប្រឹងសម្លឹង (បន្ទាប់ពី 9 ខែ)
- ☐ មានភ្នែកដែលថ្លាច្បាស់ មិនក្រហម ឬមានចេញទឹក

ការស្តាប់

តើកូនរបស់អ្នក...

- ☐ បង្ហាញពីភាពដឹងនៃសំឡេងក្នុងផ្ទះ (សំឡេងទូរស័ព្ទ សំឡេងគោះទ្វារ សំឡេងទូរទស្សន៍)
- ☐ ប្រើសំឡេងដែលមិនខ្លាំងពេក ឬតិចពេក
- ☐ លេងជាមួយល្បែងដែលមានសំឡេង (កណ្តឹងអង្រួនកណ្តឹង)
- ☐ ត្រាប់តាមសំឡេង (បន្ទាប់ពី 1 ឆ្នាំ)
- ☐ ប្រើប្រាស់ពាក្យខាងចុងខ្លះៗ ("s" ឬ "ing") បន្ទាប់ពីអាយុពីរឆ្នាំ
- ☐ ធ្វើតាមការណែនាំពាក្យសម្តី
- ☐ រក្សាសំឡេងមធ្យមលើទូរទស្សន៍ ឬវិទ្យុ
- ☐ ស្តាប់រឿង ខ្សែអាត់សំឡេង ឬទូរទស្សន៍ដោយគ្មានបញ្ហា
- ☐ និយាយ ដូចនេះមនុស្សភាគច្រើនអាចយល់បាន (ប្រសិនបើអាយុលើស 2-1/2 ឆ្នាំ)
- ☐ ដើរមករកអ្នកនៅពេលហៅចេញពីបន្ទប់មួយផ្សេងទៀត (បន្ទាប់ពី 2 ឆ្នាំ)

អាយុពីកំណើតដល់បីឆ្នាំ – ការលូតលាស់ និងការចម្រើនលូតលាស់

ចាប់ពីកើត - 3 ខែ

តើកូនរបស់អ្នក...

- ☐ លើកក្បាល ឬទ្រូងរបស់ពួកគេនៅពេលដាក់ផ្កាប់លើពោះ
- ☐ ធ្វើចលនាដៃ និងជើងរបស់ពួកគេបានយ៉ាងងាយស្រួល
- ☐ មើលតាមចលនារបស់អ្នកដោយបែរក្បាលរបស់ពួកគេពីម្ខាងទៅម្ខាង
- ☐ ងាយស្រួលចាប់យកដបទឹក ឬសុដន់ហើយជញ្ជក់បានល្អ
- ☐ ភ្ញាក់ ឬយំនៅពេលមានសំឡេងខ្លាំងមួយរំពេច
- ☐ មើលមកអ្នក មើលមុខរបស់អ្នក
- ☐ បញ្ចេញសំណើច ឬសំឡេងស្រទន់
- ☐ ញញឹមឆ្លើយតបនឹងការញញឹម ឬការជជែករបស់អ្នក
- ☐ ស្ងប់ស្ងាត់យ៉ាងងាយនៅពេលដែលលួងលោម

3 - 6 ខែ

តើកូនរបស់អ្នក...

- ☐ លេងជាមួយជើងនៅពេលដាក់ដេកផ្ងារ
- ☐ លើកក្បាល ឬទ្រូងរបស់ពួកគេដោយទម្ងន់សង្កត់លើដៃនៅពេលដាក់ផ្កាប់លើពោះ
- ☐ ទប់ក្បាលបញ្ឈរ នឹងទប់ជំហរដោយមិនត្រូវការជំនួយ
- ☐ ក្រឡាប់ខ្លួនពីពោះមកខ្នង និងពីខ្នងមកពោះ
- ☐ លេងជាមួយដៃខ្លួនឯងដោយការប៉ះគ្នាទៅវិញទៅមក
- ☐ ឈោងចាប់របស់លេង
- ☐ ចាប់យករបស់លេងដែលដាក់នៅកន្លែងអាចយកដល់
- ☐ បែរក្បាលទៅរកសំឡេង
- ☐ ធ្វើសំឡេងច្រើនខុសៗគ្នា
- ☐ សើចលឺខ្លាំង
- ☐ ព្យាយាមបង្ហាញការពេញចិត្ត និងមិនពេញចិត្ត

6 - 12 ខែ

តើកូនរបស់អ្នក...

- ☐ លើកខ្លួនឯងឈរដោយប្រើជំនួយខ្លះ
- ☐ អង្គុយដោយមិនត្រូវការជំនួយនៅពេលកំពុងលេងរបស់លេង
- ☐ ផ្ទេរវត្ថុពីដៃមួយទៅដៃមួយទៀត
- ☐ ចេះញ៉ាំដោយដៃដោយខ្លួនឯង
- ☐ ត្រាប់តាមការក្រវីដៃ លាហើយ
- ☐ ចេះប្រាប់អ្នកឲ្យដឹងពីតម្រូវការរបស់ពួកគេដោយធ្វើកាយវិការ និងសំឡេង
- ☐ ត្រាប់តាមសំឡេងសម្តី ("ba-ba", "ga-ga")
- ☐ ចេះដូរវេននៅពេលលេងជាមនុស្សពេញវ័យ (សកម្មភាព សំឡេង ការបង្ហាញអារម្មណ៍តាមរយៈផ្ទៃមុខ)
- ☐ ចេះប្រាប់ឲ្យអ្នកបានដឹងថាពួកគេយល់ពីសំណួរសាមញ្ញ ("តើត្រូវការទៀតឬទេ?")
- ☐ ស្គាល់ឪពុកម្តាយ និងមនុស្សចម្លែក

12 - 18 ខែ

តើកូនរបស់អ្នក...

- ☐ ដើរតែម្នាក់ឯង
- ☐ ចាប់កាន់វត្ថុតូចៗ (ទំហំប៉ុនគ្រាប់ទំពាំងបាយជូរ)
- ☐ ដាក់វត្ថុទៅក្នុង និងបោះចោលចេញពីប្រអប់
- ☐ ដាក់វត្ថុបន្ទុបពីលើវត្ថុមួយផ្សេងទៀត
- ☐ ចេះញ៉ាំខ្លួនឯងដោយប្រើស្លាបព្រា
- ☐ អាចនិយាយបានពាក្យ ពីរ ឬបីម៉ាត់ខុសៗគ្នាបន្ថែមទៀតក្រៅពីពាក្យ "Mama" ឬ "Dada"
- ☐ សុំរបស់ផ្សេងៗដោយប្រើប្រាស់ពាក្យ
- ☐ កាន់ និងផឹកដោយប្រើកែវដោយមានកំពប់ខ្លះ
- ☐ ចង្អុលទៅវត្ថុ ឬរូបភាពមួយចំនួននៅពេលហៅឈ្មោះ

18 ខែ - 2 ឆ្នាំ

តើកូនរបស់អ្នក...

- ☐ ដើរឡើង និងចុះជណ្តើរដោយប្រើដៃទប់
- ☐ គូរវាស
- ☐ ធ្វើកាយវិការដងខ្លួនទៅតាមតន្ត្រី
- ☐ បញ្ចូលពាក្យពីរជាមួយគ្នា ("ថែមទឹកផ្លែឈើ")
- ☐ ចាប់ផ្តើមសួរសំណួរ, ("ទឹកផ្លែឈើ?", "បាយ បាយ?")
- ☐ ញ៉ាំសាំងវិចដោយខ្លួនឯង ចេះខាំ
- ☐ ដោះស្រោមជើង និងស្បែកជើង
- ☐ មើលរូបភាពក្នុងសៀវភៅរឿងជាមួយមនុស្សពេញវ័យ
- ☐ ចេះធ្វើការជ្រើសរើសសាមញ្ញលើរបស់របរលេង (ល្បែងល្បងប្រាជ្ញា ឬឡាន)
- ☐ ត្រាប់តាមការលេងរបស់ក្មេងដ៏ទៃទៀត (ការចាក់ខ្សាច់ គប់បាល់)

2 - 3 ឆ្នាំ

តើកូនរបស់អ្នក...

- ☐ ដើរ រត់ ឈប់ ដើរឡើង នឹងអង្គុយចោងហោងបានល្អ
- ☐ បន្តុបរបស់ 3 ឬច្រើនជាងនេះលើគ្នា
- ☐ ប្រើស្លាបព្រា និងកែវដោយខ្លួនឯង
- ☐ ធ្វើតាមការណែនាំពីរជំហាន ("យកសៀវភៅ ហើយដាក់វាលើតុ")
- ☐ ឲ្យឈ្មោះផ្នែកលើរាងកាយរបស់ពួកគេបានពីប្រាំទៅប្រាំមួយ
- ☐ ចូលរួមក្នុងកិច្ចសន្ទនាសាមញ្ញ
- ☐ ឆ្លើយសំនួរសាមញ្ញ "អ្វី" និង "តើអ្វី" ("តើចង់ញ៉ាំអ្វីសម្រាប់អាហារថ្ងៃត្រង់?")
- ☐ ចង្អុល ឬឲ្យឈ្មោះវត្ថុពេលដែលប្រាប់ពីការប្រើរបស់វា ("តើយើងផឹកដោយប្រើអ្វី?")
- ☐ ជួយក្នុងកិច្ចការសាមញ្ញៗ (រើសយករបស់លេង)
- ☐ ប្រើប្រាស់ប្រយោគមាន 2-3 ពាក្យជាញឹកញាប់

"កូនរបស់ខ្ញុំកំពុងតែប្រសើរឡើងដោយមានជំនួយទាំងអស់នេះ ហើយខ្ញុំអាចរៀនជាមួយកូនបាន។"

បើអ្នកមានការព្រួយបារម្ភអំពីការចម្រើនលូតលាស់របស់កូនអ្នក សូមទូរស័ព្ទទៅ Help Me Grow Washington តាមរយៈលេខ 1-800-322-2588។